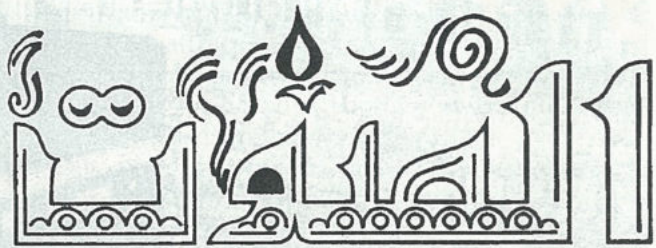

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

hlas

صوت الاتحاد الإسلامي

ÚSTŘEDÍ MUSLIMSKÝCH
NÁBOŽENSKÝCH OBCÍ
V ČESKÉ REPUBLICE

● ROČNÍK 14

● ČÍSLO 2 - 4

DUBEN 1996 ● DZÚ-L-KÁDA 1416

الجماعة الدينية الإسلامية في الجمهورية التشيكية

Organe de la Communauté religieuse musulmane de la République Tchèque

Ofizielle Zeitung der moslemischen Religionsorganisationen in ČR

Mohamed Ali Šilhavý

HADŽDŽ

Je povinností každého muslima alespoň jednou v životě vykonat pout' do Mekky. Vžilo se běžné rčení, že to či ono město se stalo Mekkou nějakých sportovců, hudebníků, zpěváků, divadelníků či výtvarníků. Málokdo si však uvědomuje, co Mekka vlastně je, kde leží a proč se tam lidé shromažďují. I tady vidíme, jak Islám ovlivňuje celosvětové myšlení.

Hadždž je důležitým mezníkem v životě muslima. Kdo je zdrav tělesně i duševně a má dostatečné finanční možnosti, jak muž, tak i žena, teprve po splnění této povinnosti plně pochopí její význam. Je to každoroční světová mírová konference, a to nejen všelidská, ale konference míru se všemi stvořeními, výraz jednoty všech lidí bez rozdílu barvy pleti, bohatství, vzdělání, je to možnost všech sjednotit se bez předsudků rasových či třídních za určitým cílem. Plně se oddat Bohu bez ohledu na strádání i materiální zájmy. Jednotné oblečení mužů-ihram, t.j.-bílá nešitá rouška okolo boků a druhá stejná přes hrudník ukazuje, jak všichni navzájem si rovni staneme v den posledního soudu před Bohem.

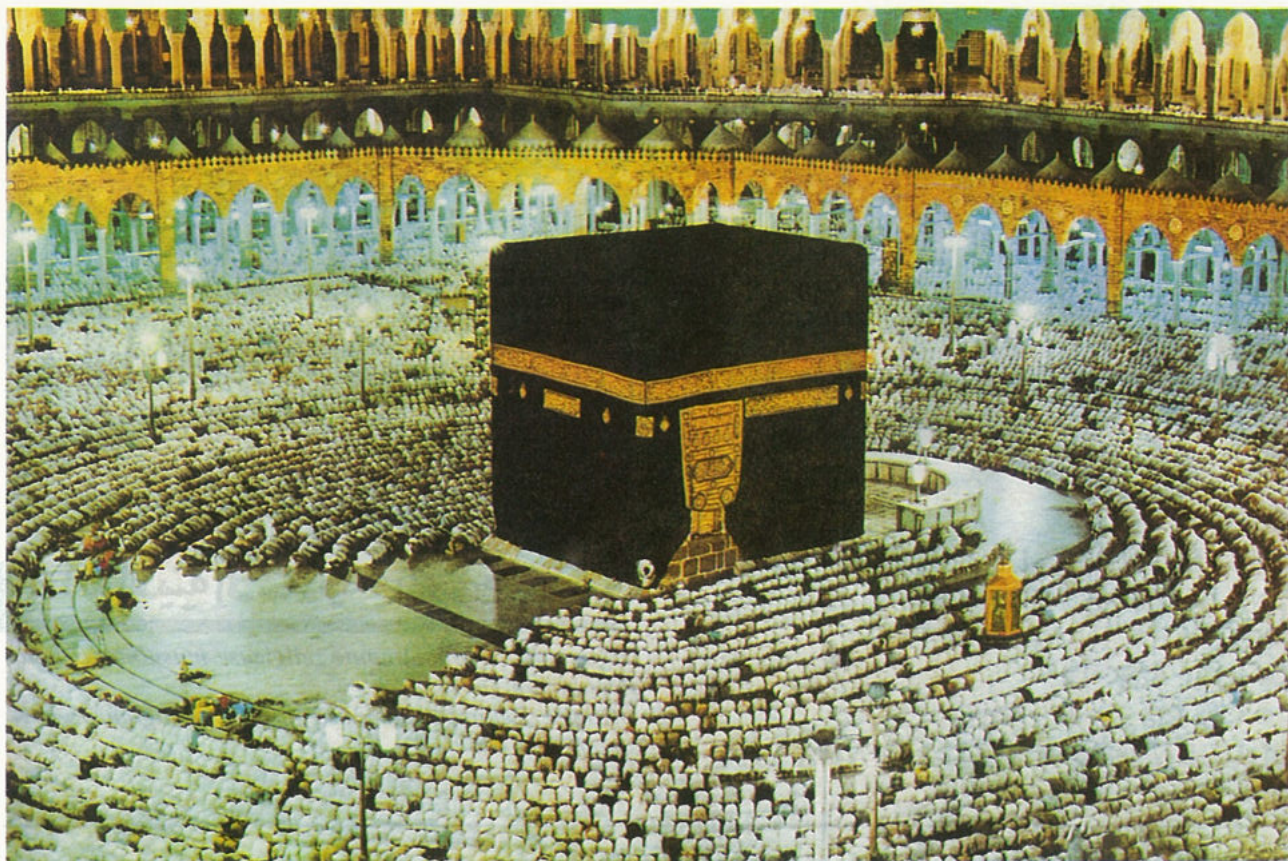
Kába je místem prvního chrámu postaveného Bohu, černý kámen zasazený ve východním rohu Káby je památkou, která se z tohoto prvního chrámu zachovala. Není tedy něčím uctívaným, ale památným. Uctívání patří jedině Bohu. Když jsem 9. 4. 1937 přestoupil k Islámu, považoval jsem za samozřejmé, že pout' do Mekky vykonám. Po

vypuknutí války jsem všechny události považoval jen za odklad. Ale pak přišlo období "železné opony" a zhoršující se finanční situace. Už jsem se domníval, že toto mé přání zůstane nesplněno. Jen v koutku duše zůstala malinká naděje na zázrak.

V roce 1986 mne navštívil jeden muslim, který mi slíbil, že mi hadždž zaplatí. Pak asi zapomněl. V té době mě navštěvovali někteří studenti z Libye. Jednou jsme se bavili o hadždži a doporučoval jsem jim, aby neváhali a na hadždž se vypravili co nejdříve. Čas běží a mohli by dopadnout stejně jako já. A tu jeden z nich mi řekl, že mezi sebou vyberou potřebnou částku, abych i já mohl hadždž vykonat. Samozřejmě, že jsem si řekl, že ze studentských peněz toho moc neušetří.

V roce 1989 byl svolán do Vídně islámský kongres, na který jsem byl také pozván, a ku podivu dostal jsem i výjezdní povolení na tuto cestu. Na kongresu se ke mně přihlásil i onen muslim, který mi slíbil finanční podporu, a okamžitě se postaral o vízum, letenky a zaplacení poutního poplatku. Konference proběhla od 1. do 3. července a pak nastal dlouhý den čekání na odlet do Džidy. Po ranní modlitbě jsem si připravil zavazadlo-tašku s nejn nutnějšími potřebami a léky.

Konečně jsme vyjeli na letiště a cestou se ještě stavili na očkování proti meningitidě. Na letišti již byli někteří známi z konference. Odlet se opozdil asi o 30 minut. Usedl jsem mezi dvěma bratry z Bosny,

Pohled do nádvoří hlavní mešity v Mekce, zvané HARÁM. Uprostřed vlastní svatyně zvaná Kába. Je kryta každoročně obnovovaným černým kobercem

Letecký pohled na Haram v době, kdy jsem vykonával hadždž.

žijícími trvale ve Vídni. Při letu jsem se snažil poněkud orientovat, ale rozeklaná pohoří Balkánu ani moře to nijak neumožňovalo. Cestou nás upozornil vedoucí výpravy MUDr. Sülejman, abychom se převlékli do ihrámu. Přelétali jsme nad Afrikou, pláněmi Súdánu a pak se objevilo Rudé moře. Letuška oznámila blížící se přistání v Džidě v 18,22 při teplotě 30 stupňů. Slunce zapadlo, přechod do klimatizované čekárny byl rychlý, takže jsme si ani nepovšimli teplotních rozdílů. Čekárna velká s bílými kameninovými lavicemi.

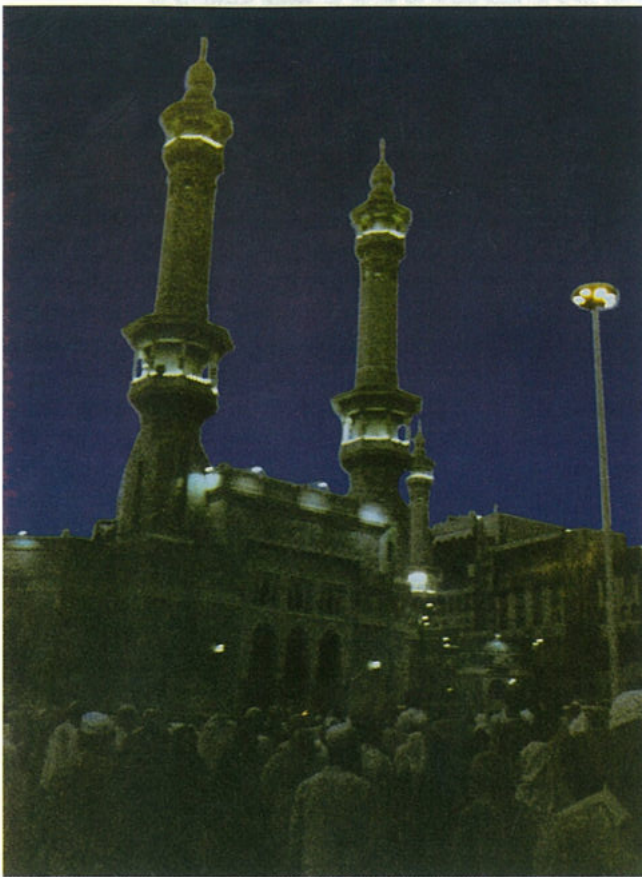
Po večerní modlitbě jsme šli po skupinkách do přijímací kanceláře. Úředník, který mne odbavoval, zjistil, že mám zaplacen o 10 riálů méně na poutním poplatku, ale aniž se na mne podíval, sáhl do své vlastní peněženky a 10 riálů přiložil. Pak jsme prošli kontrolou zavazadel. Po událostech z r. 1985, kdy došlo k násilnostem v Mekce, to bylo nutné. Nastupovali jsme do připravených autobusů, samozřejmě s klimatizací, a až byla celá skupina odbavena jsme vyjeli. Všichni jsme začali recitovat:

Labbaik, Allahuma	Přicházím k Tobě ó Bože
Labbaik.	Přicházím
Labbaik.	Přicházím
Lá šarika laka.	Nemáš společníka
Labbaik.	Přicházím
Innal-hamda wan-n	Vpravdě všechna
imata laka	chvála a požehnání jsou Tvě
wal-mulk	a panství
Lá šarika lak	Ty nemáš společníka

Předřikávající se střídají, po nějaké chvíli hlasy slábnou a většina cestujících usíná. Zastavili jsme na nějaké stanici, odkud vedoucí skupin zjišťují, kde bude která skupina ubytována. Vystupujeme, abychom se protáhli. Vedro venku je ještě znepríjemňováno naftovými zplodinami z autobusů, jejichž klimatizace stále pracuje naplno. Stranou od nástupiště je cisterna s chlazenou vodou z pramene Zem-Zem. První, i když nepřímý styk s cílem naší pouti. Konečně nasedáme a vyjíždíme. Netrpělivě čekám, až se objeví první světla Mekky. Dojeli jsme a autobus zastavuje u jakési zdi. Vyložili jsme zavazadla a opět čekání. Jednotliví vedoucí odvádějí své skupinky do patřičných ubytoven, i na nás se dostalo, jdeme přes ulici do kanceláře poutníků z Egypta, kam jsme byli přiděleni. Všude plno čekajících. Nesnažíme se proniknout dopředu, dali jsme přednost nocování na vyvýšené terase přímo vedle kanceláře. Je horko, rozbalujeme podložky a v malé chvílce spíme. Ráno dne 6. července nás probudil hlas muezzina z blízké mešity. Rychle provádíme omývání a jdeme na ranní modlitbu. Mešita je plná, stovky lidí se modlí venku na chodníku. Někteří mají svoje modláčky, jiní se spokojí novinami nebo lepenkou z krabice, aby kladli tvář na čisté místo. Po modlitbě znovu zjišťujeme, kde vlastně jsme ubytováni, ale protože nával v ubytovací kanceláři trvá, rozhodujeme se, že půjdeme do Harámu, do mešity ke Kábě. Objevil se před ubytovnou můj milý bratr z hadždže Kámil Estwakel Soleman, který se mne na celou dobu ujal

Obraz Harámu, jak nyní asi vypadá. JZ část byla rozšířena

Harám po západu slunce

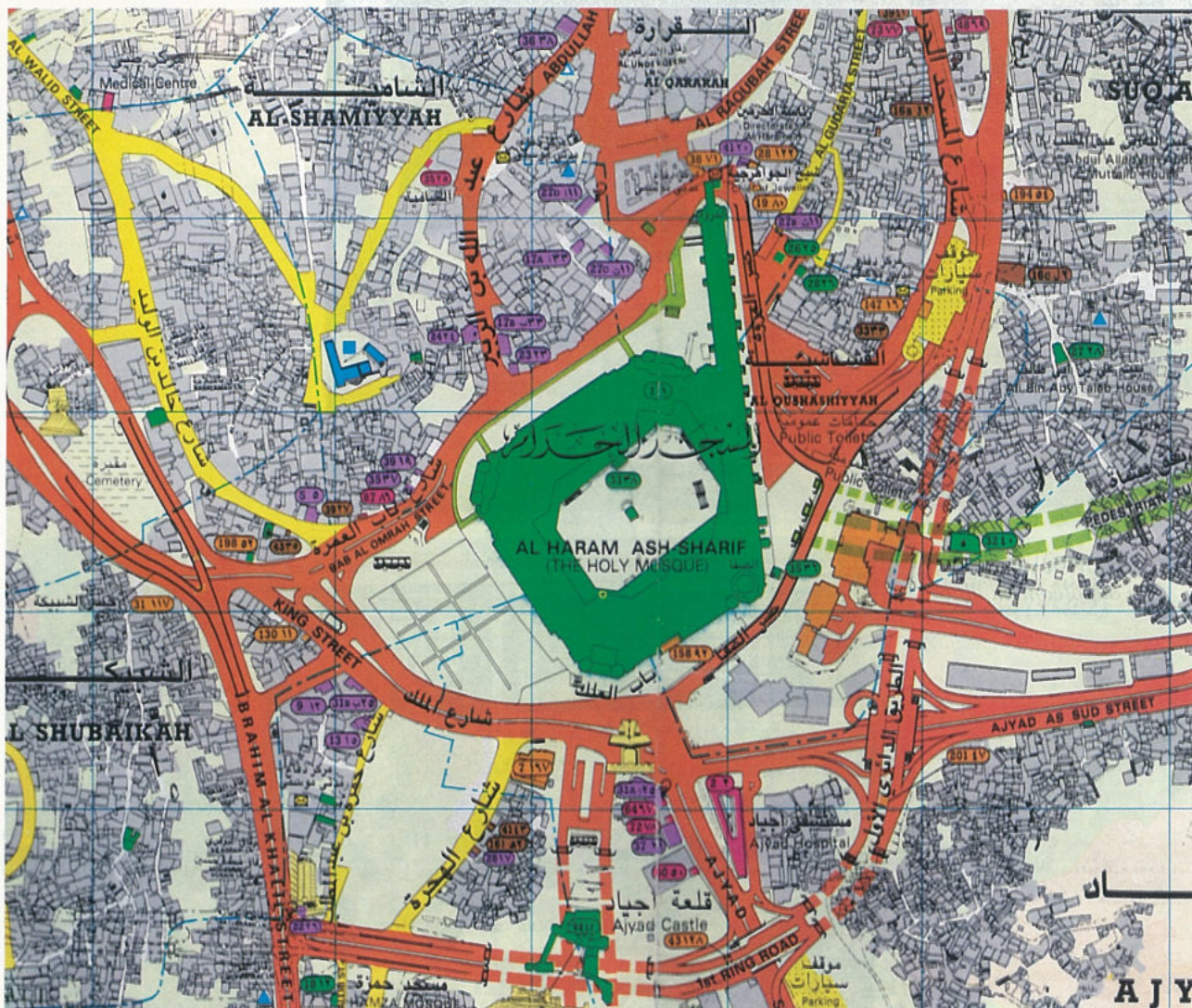
a trpělivě vysvětloval a radil, co kde mám dělat a jaké modlitby pronášet. Ten tuto noc strávil u sestry, která je v Mekce vdána, a na společné ubytování nečekal. Jako mnohonásobný hadždži mi dělal stálého průvodce, rádce i pomahače. K vlastnímu haramu, Kábě, to nebylo daleko. Opánky jsme odložili u brány za dveře, kde jich byla ohromná hromada, a vešli do nádvoří. První pohled na Kábu! Znal jsem ji ze snad několika stovek různých pohledů a zobrazení. Nyní jsem byl skutečně u ní.

Obcházení začíná u rohu Ibrahíma se známým černým kamenem. Není to žádný "svatý" kámen, předmět uctívání. Uctíván může být jen Bůh. Ale je to kámen, který se zachoval z původního chrámu, vystavěného Abrahámem i Ismaelem (Ibrahímem a Ismailem). Obházi se proti směru hodinových ručiček a to sedmkrát. Při chůzi okolo Ibrahímova rohu se zdraví natažením pravé ruky ve směru rohu a při prvním obcházení se říká 3x Bismillahirrahmanirrahím, Alláhu akbar! Při dalších obcházeních 1x. Sotva jsme ušli asi do poloviny stěn Káby bez jakéhokoliv hnutí mysli nebo varování jsem se rozplakal, vzpomněl na všechny drahé a všem, kdo mi kdy v životě ublížil, odpustil. Od této chvíle jsem začal vše vnímat úplně jinak. Jak jsem se dodatečně doslechl, mnozí prožili totéž bez jakékoliv zmínky o tom předem. Samotná Kába je prostá svatyně, odpovídající možností Ibrahíma a Ismaíla. Je to hranol blízky krychli o rozměrech asi 10x12x15 m. Je asi vystavěna z místního materiálu, tedy drobnozrnného (amfibolicko) -pyroxenicko-biotického dioritu s křemenem. Podrobný rozbor provedla RNDr. Dáša Navrátilová-Maloušková, rovněž vod z pramene Zem-Zem z července 1989. (Její složení neuvádím, je však k dispozici zájemcům)

Na SZ straně Káby je půlkruhová, asi 1 m vysoká zidka (se středem ve vlastní Kábě). Byla původně součástí Káby a je tam pochována Hagar (dle egyptské výslovnosti, odkud pocházela) a Ismaíl. Nyní je od vlastní svatyně oddělena. V blízkosti je také maqam Ibrahím, kámen, kterého používal Ibrahím jako podložky při zdění vyšších vrstev. Je zasklený. Po sedmém obejití Káby jsme šli SV směrem na pahorek Safá. Odtud začíná 7x putování na pahorek Marwá. Znázorňuje to, jak Hadžar (Hagar) opuštěná pátrá jestli její syn Ismael je ještě živ. Nechtěla vidět, jak umírá žízni. Podrobně je toto líčeno v Genezi, 21,9. (překlad starozákonní překladatelské komise při synodní radě

*Prodáváci obětních ovcí
navštěvují ubytovny
poutníků*

Plán centra Mekky se zeleně vyznačeným Harámem

Pohled do obchodu synovce Kámila Solemana, který za mne dokončil kamenování

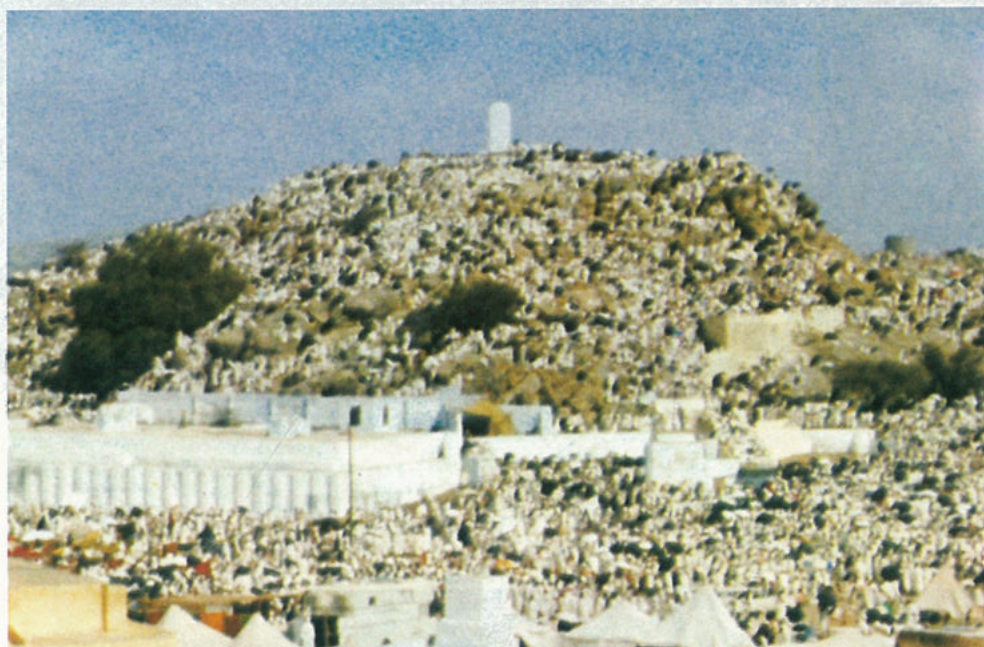

Náše stanoviště na Arafátu
po odpolední modlitbě

Plán planiny Arafát

*Dříve pustá planina Arafát je
nyní hustě posázena několika
tisíci stromy a keřů*

*Pahorek Ar-Rahmá, místo
posledního kázání
Proroka (NMBŽ)*

*Planina nezůstane pustá
po odjezdu poutníku, objevuje
se místní zvířena*

WORLD BANK PHOTO ARCHIVE
BY AP/WIDEWORLD PHOTOGRAPHY
WWW.WORLDPHOTOS.COM

*Po západu slunce se
parkoviště autobusů rychle
vyprázdní*

Plán Muzdalifa, kde se koná společná večerní a noční modlitba a sbírají kamínky na kamenování v Miná

بنك التنمية الإسلامية
ISLAMIC DEVELOPMENT BANK
BANQUE ISLAMIQUE DE DEVELOPPEMENT

رقم التذكرة: 43459
PART No. 3
Vote No. 3

تذكرة شراء لحم شاة واحدة
PURCHASE VOUCHER FOR LAMB AND OSHHYA FOR 1409H.
BON D'ACHAT POUR MOUTON ET OSHHYA-1409H.

Value of Sacrifice	(SR)	(ريال)
Valeur du sacrifice	158.36	158.36
Participation of the Hajj in the cost of:		مساهمة الحاج في تكاليف:
Slaughtering and vet. services	45.91	45.91
Transportation & distribution	97.94	97.94
Chilling & Finishing	47.78	47.78
Tringification et completion		
TOTAL (SR) 280.00		280.00 (ريال)

هذا السند يمثل قيمة ذبيحة واحدة ولا يعطي حيازة حتى دخول الخزيرة
ألا سيتم البيع وأما عن طريق اللجنة الموكله بالبيع
أو الشخص الموكل عن الحاج

THIS VOUCHER REPRESENTS THE PRICE OF ONE SHEEP AND DOES NOT ENTITLE THE BEARER ADMISSION INTO THE SLAUGHTERHOUSE
SLAUGHTERING WILL BE CARRIED OUT THROUGH THE ASSIGNED COMMITTEE OR THE PILGRIM'S REPRESENTATIVE.
CE BON REPRESENTANT LA VALEUR D'UN SEUL MOUTON, NE DONNE PAS DROIT D'ACCES AUX ABATTOIRS.
L'ABATTAGE SE FERA PAR LA COMMISSION MANDATRICE OU PAR LE MANDATAIRE DU PELERIN

Recipient Réciptiendaire الجهة المستلمة

Štítek, kterým se vykazuje vykonání oběti

mramorovými dlaždicemi, celý úsek zastřešen a klimatizován. Pro staré a nemocné lidi je možno tento úsek absolvovat na pojízdném křesle po dráze, která vede středem, a je zahlobena. Putování končí na Marwá. Po skončení tohoto obřadu ustříhne se kus kadeří a tím je "umra", "malá pout" skončena. Rádi pak poutníci jdou k prameni Zem-Zem (Zam-Zam), který se zjevil u nohou malého Ismaele.

K prameni Zem-Zem se sestupuje po několika mramorových schodech. Je zabudován ve skleněném půlválci s kopulovitým zakončením. Přimo je nepřístupný, je ho však vidět i zařízení, které žene vodu do přízemních ochozů v Haramu. Voda je chladná a kromě několika míst s kohoutky jsou v prvním poschodí i kanistry neustále doplňované. Takový kanistr je zachycen i na fotografii našeho auta na planině Arafat. Při pití je dobré, pije-li se "na něco". Na zdraví, šťastnou cestu, vyléčení nemocných, zdar ve studiu atd. Má se pít do úplné sytosti. Je možno si i opláchnout obličej.

Existují tři formy hadždže:

- 1.) Hadždž tamattu-po umra se odloží ihrám pak znovu obléká a následuje dokončení včetně oběti.
- 2.) Hadždž qiran. Umra i hadždž se vykonají najednou, bez svlékání Ihrámu.
- 3.) Hadždž ifrad. Vykonává se pouze hadždž, t.j. vykoná se jen obcházení na přivítanou. Obětování není nutné, umra se může vykonat po ukončení hadždže.

Dne 8. Dzu-l-hidždža pak nastala druhá etapa, aby byla vykonána skutečná pouť. Znovu jsme si oblékli ihrám, protože na dny před tím jsme si koupili džalábije (dlouhý plátěný oděv. Je praktický a snadno se dá denně prát.).

Islám lidem neztěžuje život, nýbrž jim jej usnadňuje. Je-li někdo tělesně méně zdatný, může mít za některých okolností v určitých případech úlevy. Je však třeba, aby tyto úlevy ocenil buď dalším obětním darem, který jde samozřejmě ve prospěch chudých, nebo, nemá-li na to, postil se 3 dny před 10. dzu-l-hidždža a 7 dní po 13. dzu-l-hidždža. Protože tatínek bratra Kámila byl přes 80 roků a já měl potíže s kolenem, volili jsme úlevu a zakoupili další 2 ovce. Ze dne 8. dzu-l-hidždža se má nocovat v Miná. Úleva byla v tom, že jsme nocovali na okraji Mekky a údolím Miná jsme ráno projížděli na planinu Arafát. Je to "Planina setkání", kde se po létech odloučení po vyhánění z ráje Adam a Eva znovu sešli. Je to také místo, kde Prorok (NMBŽ) pronesl své kázání na rozloučenou, ukončil svou prorockou činnost a poprosil všechny, kterým snad někdy ublížil, o odpuštění. Samotná planina má asi 40 km čtverečních. V době pouti je pokryta ohromným stanovým městem s ulicemi, sociálními zařízeními, s tekoucí vodou, nyní osázená pravidelně mnoha tisíci stromy, osvětlená. Nad planinou krouží neustále několik vrtulníků a jsou ve stálém styku s pozemními ošetřovatelnami. V případě nějaké

českobratrské církve evangelické, Praha 1968): I viděla Sára, že její syn, jehož Abrahamovi porodila Hagar egyptská si hraje s jejím synem Izákem. Řekla Abrahamovi: "Zapud' tu otrokyni i jejího syna!... Ale Abraham se nad tím velmi trápil, vždyť šlo o jeho syna... I povstal Abraham za jitra, vzal chléb a měch vody a dal Hagarě. Dal jí na starost i dítě a propustil ji. Šla a bloudila po stepi beeršebské. Když došla voda z měchu, zanechala dítě pod jedním křoviskem. Odešla a usedla opodál, co by lukem dostřelil, neboť si řekla: "Nechci se dívat na smrt dítěte." Usedla tam, zaúpěla a dítě hlasitě zaplakalo.

Bůh uslyšel hlas mládence a posel Boží zavolal na Hagaru z nebe. Pravil jí: "Co je ti, Hagaro? Neboj se! Bůh vyslyšel hlas mládence na tom místě, kde je. Vstaň, ujmi se ho a pečuj o něj, vždyť z něho učiním veliký národ." Tu jí Bůh otevřel oči a ona spatřila studnici s vodou. Šla, naplnila měch vodou a dala mládenci pít. Bůh pak byl s mláďencem.-Tolik tedy o věci Starý zákon. Tenkrát historie pokračovala tak, že se na obzoru objevila karavana, jejíž členové dobře krajiny znali nic o prameni v té roklí nevěděli. A protože tenkrát majitel pramene byl náčelníkem kmene a Ismael byl nyní majitelem nového pramene, stal se i jeho náčelníkem. Vyrůstal s ním, oženil se a dal základ všem Arabům.

Na každém pahorku se zdraví rukou ke Kábě se slovy Alláhu akbar. Mezi Safá a Marwá je tzv. zelený úsek mezi dvěma zelenými sloupy. Ten se má projít pokud možno rychle. Je to místo původní rokle, nyní je vše vyrovnáno, vydlážděno

Plán Miná
se třemi sloupy

Obrázek největšího sloupu
v Miná

potřeby jsou postižení okamžitě dopraveni k ošetření. Na planině na pahorku Rahma, Slitování je vztyčen sloup, ukazující místo posledního Prorokova kázání. Vypravil jsem se k němu, ale pro veliký nával jsem se toho vzdal. Zatím Kámilova rodina z dodávky rozložila koberec a vykonali jsme předepsané modlitby. Kámilův tatínek a jeho švagr vedli modlitbu a já jsem sledoval text v příručce. Po odpolední modlitbě byla jakási siesta. Prohlížel jsem si nejbližší okolí, všude plno stanů i aut poutníků. Zajimal mne trnový porost keřů, ale byl jsem upozorněn na to, abych se neškrábl, krev je na Arafátu nežádoucí. Slunce se blížilo k západu. Pozoroval jsem již bíle zbarvenou Agamu, z nichž některé druhy mění na noc barvu, tato zbledá. Na okolní tmavohnědočervené hory začal padat stín a světla se rozzářila. Na mysl se vtírala představa, jak pustá byla krajina v době Prorokově (NMBŽ), jak na jeho vnímavou duši působila.

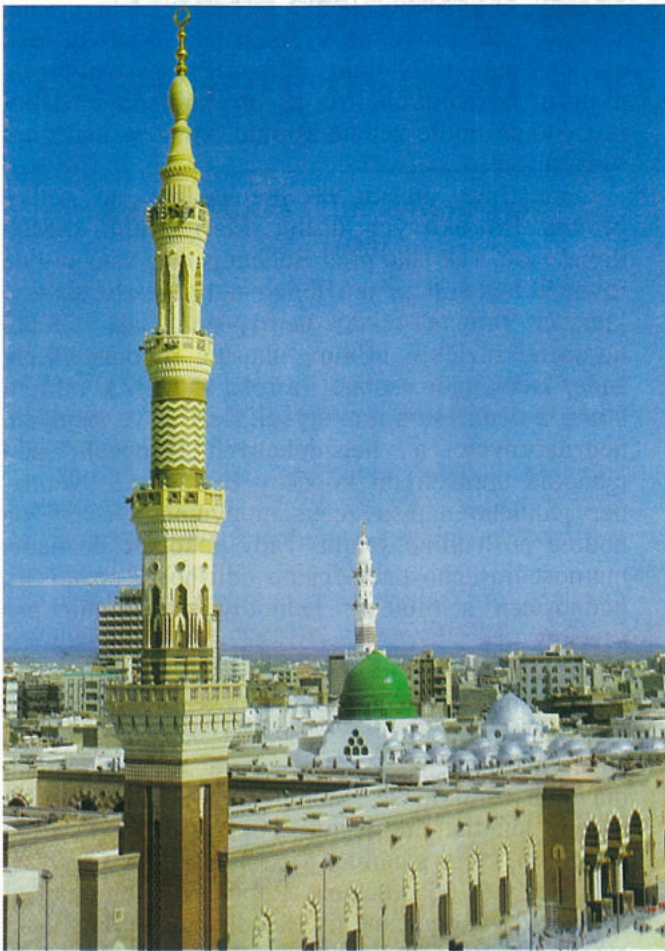
Po západu slunce se planina rychle vyprázdnila, stany byly strženy, auta i autobusy odjížděly. Také my jsme se připravili k odjezdu. Tma nastala velmi rychle. Cestou jsme se stavili na Muzdalifa a vykonali večerní a noční modlitbu. Spojují se. Nasbírali jsme 49 kamínků, ne příliš velikých, asi jako třešeň nebo oliva. Bylo to však pro mne obtížné, protože jsem s tím nepočítal a neměl jsem je kam dát. Ale milý bratr Kámil opět vypomohl plechovkou od konzervy. -Konečně jsme dojeli do Miná. Mezi Muzdalifa a Miná je hluboká strž zvaná Wadi Muhassir. Obdivoval jsem odvahu některých poutníků, kteří měli na severní straně strže postaveny své stany asi na 1 krok od svislé stěny strže. Naše auto zůstalo zaparkováno pod viaduktem krále Chálida. Šli jsme k velkému kameni, který je nejbliž Mekce. Byli jsme tam příliš brzy. Sloup vystavěný z poměrně velkých kamenů je přístupný jak shora, tak i ze spodu. My jsme šli nahoru. Kolem sloupu je kruhovitá bariéra, u které se shromažďují

házející poutníci. Čekali jsme, až uplyne půlnoc a nastane tedy 10. dzú-l-hidždža. Pak se slovy Alláhu akbar jsme začali s házením kamínků. Proč k tomuto kamenování dochází? Bůh nařídil Abrahámovi, aby obětoval svého milého prvorozeného syna Ismaele. Dábel ho však pokoušel: "Jsi starý, dalšího syna mít nebudeš!" Pro Abraháma však byl příkaz boží nezvratný a d'ábla odháněl kamením. Pak d'ábel radil Ismaelovi, aby se nedal obětovat. Ale ten si byl vědom toho, že je to příkaz boží a také d'ábla odehnal kamením. Tehdy se obrátil d'ábel na Hagar. Upozorňoval ji, že Abraham chce obětovat jejich syna, zaútočil na mateřskou lásku. Ale Hagar si byla vědoma toho, že Ibrahim (Abrahám) je prorokem božím a ten že nemůže udělat nic špatného a jistě plní vůli boží. Také d'ábla odehnal kamenováním. Pak Bůh sesláním anděla zabránil vykonání lidské oběti a místo Ismaele byl obětován beran. Můžeme říci, že vlastně toto je oslavou jednotnosti a vzájemné pospolitosti rodiny, že se jedná o svátek rodiny. A s každým vrženým kamenem má poutník napodobením těchto událostí od sebe odvrhovat všechno zlo, špatné myšlenky, úmysly i skutky. A na památku toho provést také oběť. Po zakoupení obětního zvířete dostanete lístek se svým jménem a oběť je vašim jménem vykonána. Na lístku je výslovné upozornění, že vás to neopravňuje k přítomnosti při obětování. V Koránu sůře 22. verši 37 je přímo řečeno: Nedostihne Boha maso jejich aniž krev, ale dostihne ho bázeň boží od vás. -Maso je pak odborně zpracováno a slouží jednak chudým poutníkům, kteří přišli třeba z Indonesie, Číny nebo Maroka a obětovali na hadždž všechny své prostředky, nebo v konzervách posíláno do hladem trpících oblastí.

Na znamení toho, že tím byly vlastně splněny všechny předpisy pouti, při cestě od kamenování nám ustříhli pramen vlasů. Protože jsme obětovali více ovcí, mohli jsme si domluvit, že kamenování

Plán Medíny se zeleně vyznačenou mešitou s hrobem Prorokovým (NMBŽ)

Celkový pohled na medínskou mešitu, nyní zvětšenou tak, aby pojala najednou 2,000.000 poutníků. Nad Prorokovým hrobem zelená kopule

Otevřené čekárny na letišti v Džidě jsou chráněny obrovskými slunečníky. Pohled z vnitřku.

dalších sloupů našim jménem provede někdo jiný, v našem případě synovec bratra Kámila, kterého vidíme v jeho obchodě. Měli jsme možnost vrátit se do Mekky pěšky, směrovka ukazovala asi 8 km, ale byli jsme za celý den dost unaveni, takže jsme dali přednost návratu autem. Po ukončení obřadů v Miná jsme se vrátili do Harámu ke Kábě a zopakovali všechny obřady umra. Tentokrát jsem cesty mezi Safá a Marwá absolvoval na vozíčkovém křesle. V pohodlné posteli Kámilovy rodiny jsem nesmírně šťastenusínal.

Druhý den jsme se opět převlékli do džalabií, prohlíželi město, dělali drobné nákupy, navštěvovali Harám a čekali na autobus do Medíny. Dočkali jsme se 15. dzú-l-hidždža. Vyjeli jsme odpoledne po dálnici po obou stranách dokonale oplocené. Zvěř je tedy dokonale chráněna. Krajina po stranách dálnice je světle rudohnědá, značně kopcovitá, ne však jednotvárná. Tu a tam bylo vidět stranou od dálnice osamocená stavení. Nedovedl jsem si představit, jak a z čeho tam lidé žijí. Noc přišla, jako všude v těchto zeměpisných šířkách, velmi rychle. Náš šofér, příjemný a stále usměvavý, zastavil u nějakého motorestu. Po rychlé večeři jsme vykonali omývání a večerní a noční modlitbu. Imámem byl náš šofér. Do Medíny jsme dojeli asi v 1/2 9 ráno. Byl to zcela jiná pohled, než na Mekku. Všude parky, zeleň, bazény s vodotrysky, všude vše na rovině. Tam už jsme neměli ubytování zajištěno, ale byla tam spousta soukromníků, kteří ubytování nabízeli. Já jsem zůstal u zavazadel a mladší obcházel jednotlivé byty a vybírali to nejlepší. Konečné rozhodnutí padlo až odpoledne a myslím, že velmi dobře. Byla to šaría a Mira Harameyr36/7. Ubytování bylo pěkné, dům obkládaný mramorem, klimatizace, lednička, koupelna, dvorek se šňůrami na sušení džalabií. Na modlitby jsme většinou chodili do mešity vzdálené asi 500 kroků. Velmi mne zaujalo, že na ranní modlitbu se pravidelně dostavovali dva hoši zřejmě předškolního věku, asi pětiletí, kteří před modlitbou hlasitě četli Korán.

Do Harámu, Prorokovy mešity, jsme se vypravili několikrát, ale pro velký nával jsme se většinou modlili na ulici. Jen jedenkrát se nám podařilo dostat se dovnitř. Před vchodem vojáci prohlíželi, není-li někdo ozbrojen nebo nemá-li fotoaparát. Vstoupili jsme do sloupové zastřešené síně.

Vysoké sloupy se zlatými hlavicemi oddělují vlevo od tohoto prostoru vnitřní dvůr. Po vykonání modliteb se tlačíme směrem do prostoru "rauda" (zahrady) s minbarem (kazatelnou) a mihrábem. Postupujeme dále a po levici je pohřební komora s hrobem Proroka (NMBŽ), Abú Bakra a Umara, vše pokryto koberci a za zamřížovanou stěnou. Ve mříži jsou okénka dovolující pohled na vlastní hrobky. Modlíme se, zdravíme. Strážé hlídají, aby se nikdo neklaněl, protože úcta patří jen Bohu a qiblu máme

za zády. U každého okénka se krátce zastavujeme, v myslí nám proběhne význam těch, kteří tu leží, ale dav nás tlačí dále. Místo Prorokova hrobu a prvních dvou chalífů je při pohledu z dálky poznatelné podle zelené kopule, která se nad nimi vypíná.

Opuštíme mešitu a přecházíme na velký hřbitov Prorokových druhů, kteří s ním snášeli dobré i zlé. Tak jako před Bohem jsou si všichni lidé rovni a rozlišují je jen jejich dobré a zlé skutky, které v ihrámu nikdo nerozpozná, tak i tento nesmírně rozlehlý hřbitov ukazuje rovnost všech. Lidé, kteří znali osobně Proroka (MBŽ), mluvili s ním a denně se s ním stýkali, leží tu ve stejných, neoznačených a neozdobených hrobech pod jednotně upravenými kopečky bez jediné květiny, bez jediného nápisu zcela anonymně a čekají na hodinu posledního soudu. Tady dokonale poznáme marnost lidského pachtění po odlišnosti, postavení, hodnostech a titulech. Jednotný klid a mír pro všechny.

Nastal den odjezdu do Džidy. Jeli jsme samozřejmě jiným autobusem a s jiným řidičem, ale náhodně jsme se v Džidě setkali s naším známým řidičem. Poznal nás a na dálku nám mával a usmíval se. Stěhujeme se na nástupiště našeho letadla. Zde jsem se opět setkal s bratrem Kámilem, který s námi v Medíně nebyl. V úterý 25. července v 01,55 odlétáme. Ranní modlitbu ohlašují červánky, vykonáváme ji v letadle. Ve Vídni stihám autobus do Brna, musím však čekat na poslední vlak do Třebíče.

Tak skončily mé asi největší životní zážitky.

Islámští vědci a jejich zásluhy, které radikálně ovlivnily vývoj světové civilizace

(pokračování)

Ibn Hajtham (Ibn Alhaisam)

(965 - 1038)

- celým jménem Hasan Bin Alhasan Bin Alhaisam. Narodil se v Basře v Iráku, studoval v Ahwazu a v Bagdadu.

Ibn Hajtham se stal významným inženýrem a vedl vědeckou expedici do Egypta na pozvání jejich krále, aby studoval tok Nilu.

Napsal a vydal knihy v oboru filosofie, mechaniky, medicíny - tady sestavil "koncept 30 knih od Galéna". Specializoval se na akustiku a měření, kde dosahoval také největších úspěchů.

Způsob jeho průzkumů se vyznačoval analýzou zkoumaných jevů, studiem vlastností částic a dával přednost experimentálnímu vědeckému výzkumu před nepodloženými hypotézami. Píše, že ve všem, co zkoumáme a analyzujeme, musíme být spravedliví a objektivní a nenechat se unést nepodloženými představami a přáními, abychom dosáhli cíle, t.j. poznání pravdy. Spjoval pozorování a experimentální práce s měřením a určil základní podmínky pro správný vědecký výzkum.

Vydal několik knih, které byly přeloženy do angličtiny, francouzštiny, italštiny, latiny, španělštiny, hebrejštiny. Nejvýznamnější a nejdůležitější je jeho dílo "Kniha akustiky", které bylo přeloženo do latiny v r. 1270 a stalo se základní literaturou v této nauce pro evropské vědce do konce 17. století.

Tato kniha se skládá ze sedmi základních částí:

1) Teorie o lomu paprsku světla a jeho odrazu v řídkém prostředí jako je vzduch a voda, byla výsledkem experimentů, o nichž v této souvislosti uvádí Vel Deurant v knize "Příběh civilizace": Vůbec bychom nepřeháněli, když řekneme cokoliv o obrovském

významu a vlivu Ibn Haithama na evropskou vědu".

2) Oponování a zrušení teorie Euklida a Betlimose v akustice, kteří se před ním domnívali, že vidění je způsobeno paprsky, vycházejícími z očí na viděný předmět. V této souvislosti je Ibn Hajtham opravil. Uvedl, že jsou dva druhy světelných paprsků: jedny, které vychází ze zdroje jako je slunce nebo oheň a jedny, co odráží toto světlo - jako je měsíc nebo zrcadlo. Říká, že světelné paprsky, odražené od povrchu předmětu při dosažení lidského oka tvoří proces vidění. Dodává: "Proč jinak zdravé oko nevidí ve tmě?"

V tomto oboru studoval pronikání světelných paprsků a konstatoval, že tyto nepronikají tělesy s vysokou hustotou, ale jen tělesy s nízkou hustotou. V tomto díle se také zmínil o rychlosti světla. George Sartu o něm píše v knize "Historie věd", že "...Ibn Hajtham je nejvýznamnější přírodovědec ze všech muslimských vědců a je největší vědec všech dob, který se zabýval akustikou". V Britské encyklopedii se uvádí, že kniha akustiky od Ibn Hajthama dosáhla ve středověku největší slávy ze všech.

3) Měření zemské atmosféry - výsledky jeho měření výšky zemské atmosféry se nejvíce shodují s dnešními výsledky.

4) Hustota atmosféry a její vliv na poměrnou hmotnost těles.

5) V páté části uvedeného cyklu popisuje Ibn Hajtham složité matematické vzorce a výpočty, týkající se odrazu světelného paprsku od zaobleného světelného povrchu (čočka), - toto je dodnes známo jako Ibn Hajthamova teorie.

6) Experimentální zobrazení zatmění slunce na modelu, který si sestavil v prostředí, podobajícím se temné komoře. Na základě této myšlenky vznikaly později první obrysové fotografie.

7) V této části pojednává Ibn Hajtham detailně a obsáhle o metodách zdravého vědeckého výzkumu a to šest století před Bikonem!

Ibn Hajtham napsal a vydal celkem 43 knihy z oblasti filosofie a přírodovědy a 25 v oboru matematiky (kromě "Konceptu 30 knih od Galéna").

Z těchto knih, kromě již uvedeného, jsou nejpozoruhodnější "Obsah základů matematiky", "Spisy o geometrii - vlastnosti kruhu, kružnic a trojúhelníku", "Světlo a jeho vlastnosti", "Obraz zatmění", "Směr matematiky", "Podoba světa".

Všechny zdroje se shodují na tom, že Ibn Hajthamovi se dostalo slávy a uznání na západě daleko víc, než ve východních zemích. Zřejmě z důvodu, že využití jeho různých vědeckých teorií, metod, experimentů, výzkumů a jejich výsledků bylo v těchto zemích rozsáhlejší a významnější.

Zemřel v Káhiře roku 1038.

Zpráva o činnosti

Ústředí muslimských náboženských obcí a organizací v České republice

Můžeme oznámit, že od vydání posledního čísla Hlasu přestoupil k Islámu z vůle boží a poslušen hlasu svého srdce jeden muž. Dva muži projevíli hluboký zájem a rozhodnou se po přečtení daných materiálů a o přestup také projevíly zájem dvě ženy. Také ty nejprve prostudují dané materiály. V únoru a březnu se uskutečnili na našem úseku hřbitova dva

muslimské pohřby. Redakci Mladého Světa byl poskytnut interwiev. Bez našeho přičinění proběhla v březnu série čtení z Koránu, bohužel v nočních hodinách a to na stanici Vltava a v České televizi ČT 1 vysílání o českých muslimech - to s dvojnásobným opakováním.

Výroky Mohamedovy

Ve jménu Boha, milosrdného, slitovného

Od Ibn Abbáse - necht' v něm Bůh má zalíbení - se dochovalo, že Boží Posel - necht' mu Bůh žehná - řekl:

"Kdyby se lidem dalo to, co chtějí, našli by se tací, kteří by chtěli majetek a životy druhých. Zatím je třeba, aby ten, kdo něco chce podal důkaz (potřeby) a ten, kdo odpírá (pomoc), přísahal že nemůže.

(Hasaniv hadis:

uvádí Gajlaqi a někteří další ve svých sbírkách)

⌘ ⌘ ⌘

Od Abú Sa' ída Al Chudri (NMBŽ) se dochovalo, že řekl: Slyšel jsem Posla božího (NMBŽ) říci: Kdo z Vás vidí zlo, necht' mu zabráni vlastnoručně a když to nemůže udělat, pak slovem. A když to nemůže udělat, tak svým srdcem, ale to je nejslabší projev náboženského přesvědčení.

(Muslim)

⌘ ⌘ ⌘

Od Abú Hurajra (Necht' v něm Bůh má zalíbení) se dochovalo, že Posel boží (NMBŽ) řekl: "Nezávid'te jedni druhým, nepředhánějte se v koupi

a prodeji, nemějte se v nenávisti, nerozcházejte se, neobracejte se jedni k druhým zády, při prodeji neokrádejte jedni druhé a buďte služebníky Boha, bratři. Muslim je bratrem muslimovi, nedělá mu násilí, neponižuje ho. Nedohánějte ho ke lži, nepodceňujte ho.

Bázeň boží je zde! a ukázal třikrát na svou hrud', - Dost je zla v člověku, že pomlouvá bratra muslima. Každý muslim je svrchovaný z hlediska krve, jeho cti i jeho majetku.

(Muslim)

NAŠI PŘÍZIVCI

Do fondu obce přispěli tito bratři, sestry a příznivci: **Stan. Kohoutová, M. Ghazalová, Dr. A. Barták, H. Bałoush, S. J. Sedláčková, ing. Z. Hruška, U. Redžepi, J. Borna ml., L. Šilhavá, p. Sadílek, H. R. Kukuli.**

Všem dárcům děkujeme!

Ústředí muslimských náboženských obcí a organizací zakoupilo na třebíčském hřbitově pozemek pro pohřbívání zemřelých muslimů. Ostatní náklady spojené s pohřbem však musí zaplatit pozůstalí (převoz, úpravu apod.)

Dotazy na tel. č. 0618/3101

V Třebíči dne 9. dubna 1996 - 21. Džú - 1 - ka'da 1416

Majitel a vydavatel: Al Ittihad Al Islami,

Ústředí MNOO v České republice,

Redaktorka Mgr. Lajla Kotačková, Nikodemova 6,
674 01 Třebíč

Podávání novinových zásilek povoleno Oblastní správou pošt v Brně, č.j. P/3-22-70/92 ze dne 11.6.1992.

Tisk AMAPRINT Kerndl s.r.o. Třebíč